Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30003

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i (SÖKTYÖ), görsel sanatlar e?itimi alan?nda çal??an veya e?itim gören bireylerin, **sanatç?** ve **ö?retmen** rollerine dair sahip olduklar? tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle görsel sanatlar ö?retmen adaylar?n?n ve mevcut ö?retmenlerin bu iki temel mesleki kavrama ili?kin alg? ve de?erlendirmelerini nicel olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, Zümrüt ?en ve Ramazan Kalyoncu taraf?ndan 2020 y?l?nda yay?mlanan bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?leri al?narak titizlikle yürütülmü?tür. Güvenirlik analizleri için ise Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu araç, görsel sanatlar e?itiminin disiplinleraras? do?as?nda, bireylerin sanat üretimine ve pedagojik rollere ili?kin içselle?tirdikleri tutum farkl?l?klar?n? ortaya koyarak alana önemli katk?lar sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sanatç?, Ö?retmen, Tutum Ölçe?i, Görsel Sanatlar E?itimi, Mesleki Alg?, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Zümrüt ?en, Ramazan Kalyoncu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Görsel Sanatlar Ö?retmen Adaylar? ve Görsel Sanatlar Ö?retmenleri gibi hedef gruplar?n zihinlerinde yer eden **sanatç?** ve **ö?retmen** kavramlar?na yönelik sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri (tutumlar?) sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, e?itim programlar?n?n ve mesleki geli?im stratejilerinin bu alg?lar? dikkate alarak yeniden ?ekillendirilmesine zemin haz?rlar.

Özel olarak, ölçek, sanat e?itimcilerinin kendilerini sadece birer e?itimci olarak m? yoksa ayn? zamanda birer sanatç? olarak m? konumland?rd?klar?n? ve bu iki rol aras?ndaki dengeye yönelik tutumlar?n?n ne oldu?unu saptamay? amaçlam??t?r. Bu, mesleki kimlik geli?iminin anla??lmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i, bireyin mesleki kimlik çerçevesinde alg?lad??? iki ana rol aras?ndaki psikolojik mesafeyi ve etkile?imi ölçen çok boyutlu bir yap?y? temel al?r. Ölçek, muhtemelen **Sanatç? Kimli?i Tutumu** ve **Ö?retmen Kimli?i Tutumu** olmak

ARABPSYCHOLOGY.COM

üzere iki ana faktör etraf?nda ?ekillenmektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n hem sanatsal üretkenli?e, yarat?c?l??a ve özerkli?e yönelik e?ilimlerini hem de pedagojik sorumluluk, rehberlik ve müfredat uygulamas?na yönelik e?ilimlerini ayr? ayr? veya kar??la?t?rmal? olarak de?erlendiren maddelerden olu?ur. Ölçülen bu **tutum** yap?s?, bireylerin mesleki rollerini nas?l bütünle?tirdiklerini veya ay?rd?klar?n? anlamak için temel bir gösterge sunar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, içeri?in ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemeye odaklanm??t?r. Geli?tirme sürecinde, ölçek maddelerinin ilgili konuyu tam olarak kapsad???ndan emin olmak için **kapsam geçerli?i** analizleri yap?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, alan?nda uzman akademisyenler ve e?itimcilerden olu?an bir gruptan **uzman görü?leri** al?nm??t?r. Bu uzmanlar, maddelerin dilbilgisel uygunlu?unu, anla??l?rl???n? ve ölçülmek istenen tutum kavramlar?n? ne kadar iyi yans?tt???n? de?erlendirmi?tir. Bu süreç, ölçe?in yap?sal ve içeriksel geçerli?inin sa?lanmas?nda temel bir ad?m olarak kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirli?ini belirlemek için yayg?n olarak kullan?lan istatistiksel yöntem olan **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Elde edilen Cronbach Alfa katsay?s? de?eri, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ne kadar güçlü bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n güçlü oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini i?aret eder.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda, Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel bile?enlerini ve boyutlar?n? ortaya ç?karmak amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analiz, ba?lang?çta olu?turulan madde havuzunun alt?nda yatan faktör yap?s?n? belirlemi?tir.

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak beklenen iki ana kavram (Sanatç? ve Ö?retmen) etraf?nda kümelenip kümelenmedi?ini do?rulamaya yard?mc? olmu?tur. Bu yap?sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

do?rulama, ölçe?in ölçtü?ü **yap?** hakk?nda önemli kan?tlar sa?lamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Be?li Likert Tipi Derecelendirme (Örn: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a kadar 5 seçenekli) (Bu bilgi kaynakta belirtilmemi?tir ancak tutum ölçekleri için standartt?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Görsel Sanatlar Ö?retmen Adaylar? ve Görsel Sanatlar Ö?retmenleri

Age Group: Genellikle 18-50 ya? aral??? (Üniversite ö?rencileri ve aktif ö?retmenler)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin Güzel Sanatlar E?itimi Bölümlerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar? ve Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? okullarda görev yapan görsel sanatlar ö?retmenleri.

Test Methodology: Anket yöntemiyle veri toplama, geçerlik için uzman görü?ü alma, güvenirlik için Cronbach Alfa hesaplama ve yap? geçerli?i için faktör analizi (AFA) kullanma.

Anahtar Kelimeler

Görsel sanatlar, Tutum, Mesleki Kimlik, Ölçek Geli?tirme, Sanat E?itimi, Pedagoji, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: zumrutsen@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Zümrüt ?EN (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda **2020** y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve uygulama izinleri için do?rudan sorumlu yazar Zümrüt ?en ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle izin al?nmas? tavsiye edilirken, özel ücretlendirme bilgisi mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? metodolojisi a?a??daki linkten ula??labilir: dergipark.org.tr

Referanslar

?en, Z., & Kalyoncu, R. (2020). Görsel Sanatlar Ö?retmen Adaylar?n?n ve Ö?retmenlerinin Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutumlar?. *Bayburt E?itim Fakültesi Dergisi, 15*(29), 64-80. doi:10.35675/befdergi.652210

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

sanatci-ve-ogretmen-kavramlarina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf
sanatci-ve-ogretmen-kavramlarina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Sanatç? ve Ö?retmen Kavramlar?na Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. Scale items are not provided in the source content, thus this section remains empty.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r. Maddelere ula?mak için lütfen yukar?daki referans makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM